

# Savivaldybių žinios

Nr. 11–12 (937–938) 2024 m. lapkričio 25 d.

LIETUVOS SAVIVALDYBĖS 2024

## RINKIMAI BAIGĖSI – linkime gerų darbų



Spalio 30 d. Vilniuje vykusiam neeiliniame Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) narių atstovų suvažiavime buvo renkamas LSA prezidentas. Balsų dauguma išrinktas Plungės rajono savivaldybės meras Audrius Klišonis.

A. KLIŠONIS: ESU SAVIVALDOS ŽMOGUS	3 p.
ŠIAULIAI DIKTUOJA TEMPA	8–9 p.
RAUDONDVARIO DVARUI EUROPINIS APDOVANOJIMAS	19 p.
NERINGOS 587-AS GIMTADIENIS. PIRMIEJI BENDRUOMENĖS ŠVYTURIAI	20–21 p.

# AUDRIUS KLIŠONIS: ESU SAVIVALDOS ŽMOGUS

Esu savivaldos žmogus: 19 metų – Savivaldybės tarybos narys, 10 metų – meras, 4 metai – Seimo narys, 3 metai – viceministras. Gerai pažįstu visų valstybės grandžių darbą. Dirbau tiek pozicijoje, tiek opozicijoje. Mes, savivaldybininkai, norime, kad visų valstybės grandžių darbas vyktų sklandžiai, tačiau... negyvename idealiame pasaulyje. Teisių ir laisvių turime ne tiek, kiek mums duoda, o tiek, kiek sugebame išsikvoti, atstovaudami savivaldos interesams. Lietuvos savivaldybių asociacija man – tai gerai veikianti, organizuota struktūra, galinti ir gebanti tinkamai atstovauti savivaldybių gyventojų, mūsų rinkėjų interesams. Mes, savivaldybių tarybų nariai, merai, esame politinių partijų ar komitetų nariai. Tačiau mes visi sakome, kad mus jungia viena – SAVIVALDYBIŲ PARTIJA. Lietuvos Respublikos Seimo ir Vyriausybės priimti teisės aktai vieniškai veikia visas savivaldybes, nepriklausomai nuo to, kas joms vadovauja, – socialdemokratas, konservatorius, liberalas ar komiteto narys. Ir tikrai neretai tie teisės aktai mažina savivaldybių teises, mažina galimybes pačioms racionaliau spręsti kylančius klausimus. Yra sakoma: mąstyk globaliai, o veik lokaliai. Tačiau ar visuomet taip vyksta? Visi jaučiame, kad „didysis brolis“ mėgsta ir nori nurodyti, ką ir kaip mes turime daryti. Nors iš aukštų politinių tribūnų mes nuolat girdime, kad REGIONINĖ POLITIKA, savivaldybių teisių ir veikimo laisvės plėtojimas yra prioritetas, realybė yra visai kitokia. Nuolat matome Seimo narių ar Vyriausybės teikiamus teisės aktų projektus, kuriuose ribojama savivaldybių teisė veikti savarankiškai, patiems priiimant atsakomybę prieš mūsų rinkėjus. O kai pasiekiami gerų rezultatų, pavyzdžiui, pašalpu socialiai remtiniams žmonėms skirstymą perdavus iš SADM į savivaldą ir racionaliai jas naudojant sutaupius lėšas, „rūpestingai“ nurodoma, kur jas panaudoti. Matyt, nepasitikima savivaldybininkais, nes, kaip sakoma, „žirafa didelė, jai matyti geriau“. Ar mus tai tenkina? Manęs tikrai NE!

Kaip mes visi galime keisti šią situaciją? Išmintingi romėnai, norėdami suvaldyti savo milžinišką imperiją, vadovavosi principu „SKALDYK IR VALDYK“. Ir jiems tai ilgą laiką sekėsi. Jokiu būdu nesūlau elgtis kaip gotams ir griauti Seimą ar Vyriausybę. Visos grandys turi bendradarbiauti, bet turi vykti gerbiant partnerį. Man derybose esminė sąlyga yra argumentai. Šiurkštus jėgos primetimas – tik silpnumo požymis.



Po LSA suvažiavimo A. Klišonį kalbino žiniasklaidos atstovai.

Prieš tapdamas prezidentu beveik metus vadovavau Lietuvos savivaldybių asociacijai. Vadovavimą teko prisiimti tuo laikotarpiu, kai savivalda buvo ypatingai trypiama. Taip, tenka pripažinti, kad padaryti pažeidimai kenkė ir kenkia savivaldos reputacijai. Tačiau neklysta tik tie, kurie nieko nedaro. Per šiuos metus bendru darbu pavyko nuveikti tikrai nemažai: nepritarta SAM siūlymams dėl pacientų pavėžėjimo perdavimo savivaldybėms (tai savivaldybėms būtų kainavę 17–18 milijonų eurų), atstovėta prieš Seimo narių siūlymus paimti iš 2025 metų savivaldybių biudžetų 150 milijonų eurų bei savivaldoje įvesti naują privalomą savivaldybės tarybos pirmininko pareigybę, pakeistas švietimo įstaigų tinklo optimizavimo modelis bei daug kitų teisės aktų projektų.

Tai nuolatinis, kruopštus ir nepertraukiamas darbas. Dėkoju Lietuvos savivaldybių asociacijos administracijos darbuotojams už darbštumą ir atidumą. Dėkoju Jums, kolegoms merai ir savivaldybių tarybų nariai, už aktyvumą ir neformalų požiūrį į darbą.

Kokie darbai laukia artimiausi? Visų

pirma – susitikimai su Seimo ir Vyriausybės nariais dėl 2025 metų biudžeto. Manau, nė vienos savivaldybės netenkina pateiktas projektas. Mažinamas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimas mažų mažiausiai nėra suprantamas. Turime tęsti aktyvias konsultacijas dėl kelių fondo įkūrimo ir tvaraus jo finansavimo. Visi kartu turime rasti bendrą sprendimą dėl savivaldybėms nepalankaus Konstitucinio Teismo nutarimo dėl vidaus sandorių.

Labai svarbu, kad Lietuvos savivaldybių asociacija išlaikytų savo nepriklausomybę ir netaptų „kišenine“, paklusnia Seimo bei Vyriausybės sprendimų vykdytoja. Kai asociacijai ir Vyriausybei vadovauja tos pačios politinės jėgos atstovai, to sunku išvengti. Mūsų bočiai, o dabar ir investuotojai, sako, kad „laikyti visus kiaušius viename krepšyje yra neprotinga“.

Asociacijai dirbau sąžiningai ir atsakingai, telkdamas visų savivaldybių atstovus, nepriklausomai, kokioms partijoms ar komitetams jie atstovavo. Niekada nebuva ir nebūsiu „kišeninis“ vadovas. Turiu jėgų, energijos ir noro toliau tęsti pradėtus darbus.

**Savivaldybių  
žinios**

„Savivaldybių žinios“ leidžiamas nuo 1996 m.  
Markučių g. 15, LT-11347 Vilnius,  
el. p. [info@savzinios.lt](mailto:info@savzinios.lt), interneto svetainė [www.savzinios.lt](http://www.savzinios.lt)  
Direktorė Lina Belevičienė, tel. 8685 39454,  
redaktorius Romas Gurklys, tel. 8685 39452,

Facebook savzinios leva Cataldo,  
[cataldoieva@gmail.com](mailto:cataldoieva@gmail.com)

Tiražas 3500 egz.  
ISSN 1392–2467

Mūsų partneriai  
**STRUCTUM**  
*Mano Kraštas*





# REGIONŲ SKIRTUMŲ MAŽINIMAS ATŠITRENKIA Į CENTRINĖS VALDŽIOS NEPASITIKĖJIMĄ SAVIVALDA

Birželio mėnesį skelbtoje Europos Komisijos (EK) Lietuvai skirtoje ekonominių ir socialinių iššūkių ataskaitoje, mūsų šaliai rekomenduojama mažinti regioninius skirtumus, skatinant savivaldybių bendradarbiavimą, teikiant viešąsias paslaugas, ir gerinti viešojo susisiekimo sistemos koordinavimą. „Lietuvoje tebestebimi reikšmingi regioniniai skirtumai. Dėl prastėjančios demografinės padėties nuo ekonominių centrų nutolusioms savivaldybėms darosi vis sudėtingiau užtikrinti prieigą prie kokybiškų viešųjų paslaugų ir teikti šias paslaugas efektyviai. Savivaldybių bendradarbiavimas regioniniu lygiu telkiant finansinius ir administracinius išteklius bei pritraukiant investicijas yra ribotas. Viešojo susisiekimo sistema Lietuvoje dėl koordinavimo trūkumo išlieka fragmentuota, trūksta transporto jungčių ir bazinių paslaugų keleiviams – tai lemia žemiausią naudojimąsi viešuoju transportu ES ir dar labiau apsunkina prieigą prie viešųjų paslaugų ir darbo vietų, ypač kaimiškose ir nutolusiose vietovėse“, – rašoma EK rekomendacijoje.

Šalies savivaldybės jau daugelį metų siekia didesnio centrinės valdžios pasitikėjimo savivalda ir tuo grįstos regioninės politikos, bet jų lūkesčiai sudūžta atsitrenkusios į centrinės valdžios norą valdyti, bendradarbiavimą keičiant nurodymais „iš viršaus“. Tokios išvados peršasi ir po lapkričio 12 d. vykusio Panevėžio regiono plėtros tarybos posėdžio, kuriame buvo patikslinta informacija apie projektus, turinčius prisidėti prie regionui svarbių sričių, tokių kaip gyventojų sveikata, socialinis būstas, inovatyvios sveikatos paslaugos, geriamojo vandens kokybė, darnus judumas bei aplinkos apsauga.

Kaip pabrėžė Panevėžio regiono plėtros tarybos administracijos direktorė Kristina Udrienė, regione šiuo metu finansavimas skirtas 13 regioninių projektų, kuriems įgyvendinti

skirta daugiau kaip 9 mln. eurų ES lėšų. Iki 2024 m. metų pabaigos planuojama pasirašyti sutarčių ir pateikti paraiškų, kurioms įgyvendinti numatyta 40 mln. eurų ES lėšų.

Posėdyje K. Udrienė pristatė teisės aktų registre pateiktą Vyriausybės nutarimo projektą, kuris, kaip pabrėžė plėtros tarybos kolegijos nariai, apribotų regionų savarankiškumą laisvai spręsti, kaip panaudoti Lietuvos regionams planuojamų papildomai skirti 152 mln. eurų. Tarybos kolegija nusprendė kreiptis į Lietuvos Respublikos finansų ministeriją siūlydama neužkirsti kelio regionams patiems laisvai pasirinkti tinkamiausius investicinius sprendinius, atsižvelgiant į žaliojo kurso reikalavimus.

Posėdyje dalyvavo visų regiono savivaldybių merai.

## **RAMŪNAS GODELIAUSKAS, Panevėžio regiono plėtros tarybos kolegijos pirmininkas, Rokiškio rajono savivaldybės meras**

„Šiame posėdyje svarstėme Vyriausybės nutarimo projektą, kuris akivaizdžiai rodo, kad viską reguliuoja centrinė valdžia. Nors teigiama, kad savivaldybės per regioninės plėtros tarybas sprendžia, ko tam regionui labiausiai reikia, bet tai yra tik kūnu netampanči deklaracija. Savivaldybės riboja kvotos, finansavimo taisyklės, o kai parodome, kad kažkurioje srityje, kaip vandentvarkoje, reikia daugiau paramos, atsiranda finansavimo apribojimas – paramos intensyvumas sumažinamas iki 50 procentų. Tokia finansavimo tvarka savivaldybėms yra sunkiai pakeliama našta. Pavyzdžiui, Rokiškio rajone visos vandentvarkos ir nuotekų sistemos sutvarkyti reikia apie 15 mln. eurų, bet šiems projektams įgyvendinti mes galime skolintis tik apie milijoną eurų. Vadinasi, vandentvarkos projektų vertė gali būti tik 2 mln. eurų. Akivaizdus reguliavimo pavyzdys ir jo pasekmės, – teigia Panevėžio regiono plėtros tarybos kolegijos pirmininkas Ramūnas Godeliauskas. – Kita problema – aplinkosaugos sritis. Rokiškio rajone turime užterštą didžiulę teritoriją, kurios sutvarkymui reikia apie 4 mln. eurų. Bet vėl, Aplinkos ministerijos parengtos taisyklės tokios, kad mes pagal jas galėjome pretenduoti tik į 400 tūkst. eurų paramą. Be abejo, mes buvome priversti atsisakyti to projekto ir europiniai pinigai liko nepanaudoti. Aplinkos ministerijos paruoštos taisyklės užkirto kelią apleistai teritorijai sutvarkyti“.

R. Godeliausko teigimu, problema yra ir dėl transporto įsigijimo. Kadangi darnaus judumo planus Lietuvoje turi tik 18 savivaldybių – didžiosios ir kurortinės savivaldybės, nes anksčiau galioję teisės aktai tik jiems suteikė teisę tuos planus pasidaryti, ir dabar jau kuris laikas teikiant paramą orientuojamasi į tuos planus turinčias savivaldybes. Tuo tarpu didelė dalis savivaldybių, net norėdamos, negalėjo darnių judumo planų pasidaryti, nes joms nebuvo suteikta tokia teisė. Tai reiškia, kad judumo programoms skirti pinigai vėl nukreipiami į tas 18 savivaldybių. Visos kitos negali į nieką kitą pretenduoti.

Pašnekovo teigimu, kol kas ekonomiškai nenaudinga pirkti ir elektra ar vandeniliu varomų autobusų. „Centrinė valdžia spaudžia savivaldybes juos pirkti, bet paramos mechanizmas savivaldybėms ekonomiškai nenaudingas. Kompensuojama tik dalis kainos tarp dyzelių ir elektrą arba vandeniliu varomo autobuso skirtumo. Galima pretenduoti į šimtaprocentinį šio skirtumo kompensavimą, bet išlaidas labai išaugina elektra varomų autobusų eksploatavimas, nes tam reikalinga atitinkama infrastruktūra“.

„Centrinė valdžia spaudžia savivaldybes juos pirkti, bet paramos mechanizmas savivaldybėms ekonomiškai nenaudingas. Kompensuojama tik dalis kainos tarp dyzelių ir elektrą arba vandeniliu varomo autobuso skirtumo. Galima pretenduoti į šimtaprocentinį šio skirtumo kompensavimą, bet išlaidas labai išaugina elektra varomų autobusų eksploatavimas, nes tam reikalinga atitinkama infrastruktūra“.

tinkama infrastruktūra, didesnė elektros galia. Pagal esamą paramos teikimo tvarką pirkti elektra varomų autobusų savivaldybei neapsimoka“, – akcentuoja Ramūnas Godeliauskas.

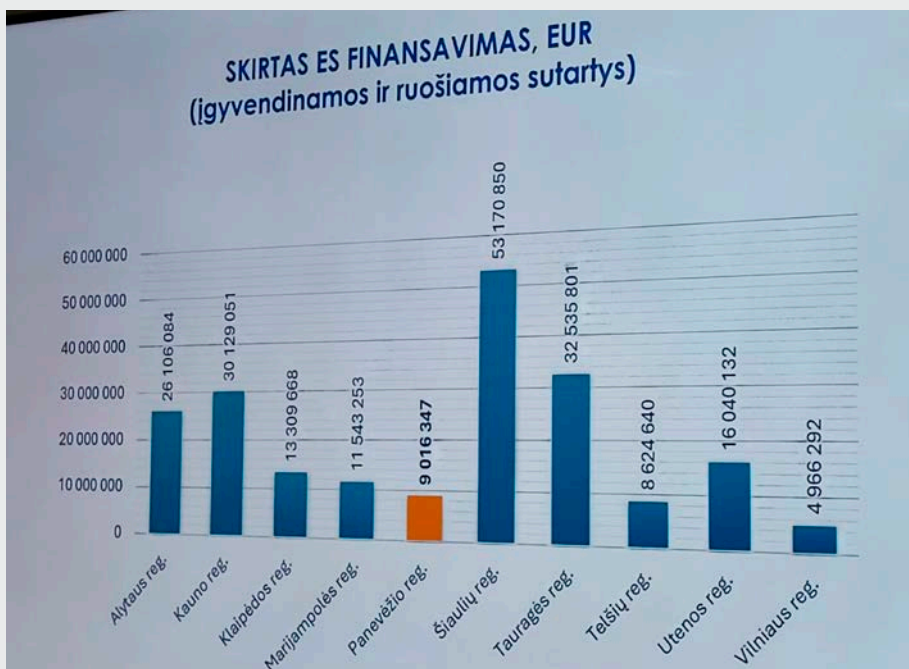
Siekdamos gerinti gyventojų susisiekimą, Panevėžio regiono savivaldybės, išskyrus Panevėžio miestą, nusprendė įgyvendinti bendrą pavėžėjimo paslaugų projektą, kurį įgyvendindamos savivaldybės įsigys 2–4 elektra varomus 7–8 vietų autobusus. Skambučių centrą, kuriame bus skirstomi maršrutai planuojama steigti Rokiškyje. Pavėžėjimo paslaugas ketinama teikti tų vietovių gyventojams, kurių nepasiekia viešasis transportas.

**ANTANAS POCIUS,  
Panevėžio regiono plėtros tarybos kolegijos pirmininko pavaduotojas,  
Panevėžio rajono savivaldybės meras**

„Kadangi regionų plėtrai skiriami nemaži pinigai, tikimės ir daug darbų nuveikti, tačiau nepritariu tų lėšų skirstymui. Mano supratimu, centrinė valdžia labai smarkiai reguliuoja. Užtektų nustatyti pagrindines kryptis, paliekant daugiau laisvės regionų plėtros taryboms ir savivaldybėms. Dėl perdėm didelio centrinės valdžios reguliavimo neretai regionų plėtrai skirtos paramos lėšos yra leidžiamos ne pačioms svarbiausioms konkrečios savivaldybės problemoms spręsti“, – teigia Antanas Pocius.

**ALGIRDAS RASLANAS,  
LSA viceprezidentas, Kupiškio rajono savivaldybės meras**

Kitokio centrinės valdžios požiūrio pasigenda ir Kupiškio rajono savivaldybės meras Algirdas Raslanas. Jo manymu, reikalinga kiek kitokia ir LSA pozicija. „Tarp merų turėtų būti didesnė informacijos sklaida, aktyvesnės diskusijos. LSA suvažiavime buvo pabrėžiamas lėšų trūkumas. Vieni merai įvardijo vieną sritį, kuriai trūksta lėšų, kiti – kitą, treči – trečią. Mes galima prašyti milijardų, bet situacija nuo to nepasikeis. Vadinasi, turime išsiryškinti mums pačius aktualiausius prioritetus, ir tada pabandyti įtikinti, kad tam reikalingos didesnės lėšos.



Tai negali būti 10–15 prioritetų sąrašas. Turime apsiriboti 1–3 prioritetais, svarbiais daugeliui savivaldybių, – mintimis dalijasi Kupiškio rajono savivaldybės meras. – LSA turėtume aktyviau diskutuoti ir dėl Regionų ministerijos steigimo bei jos funkcijų išgryninimo. Įkūrus Regionų ministeriją sustiprėja ir regionų centrų vaidmuo. Vadinasi, dalis funkcijų turėtų būti deleguojama regionų plėtros taryboms, kad galėtume priimti sprendimus mums aktualiausiais klausimais. Ir, matyt, tai yra dar vienas klausimas, kuriuo turėtume diskutuoti artimiausiuose LSA posėdžiuose. Kol kas centrinė valdžia važiuoja vadovaudamasi savo mąstymu ir matymu, o regionai gyvename realybėje, todėl iš centro nuleistos idėjos kartais visiškai neatitinka savivaldybių poreikių. To, ko savivaldai reikia, neduoda, bet primeta tai, ko jos negali įgyvendinti. Mano manymu, yra absoliutus nesuskalbinėjimas, kitaip sakant, diktatas iš viršaus, nekreipiant dėmesio į regionų poreikius, todėl mums ir reikalinga Regionų ministerija. Kiekvienas tarybos spren-

dimas turi būti svarstomas ir vertinimas, o ne numetamas“.

**KĘSTUTIS KNIZIKEVIČIUS,  
Biržų rajono savivaldybės meras**

„Tikiuosi, kad naujoji valdžia daugiau dėmesio skirs regionams, nes iki tol didžiausias dėmesys buvo skiriamas didiesiems miestams, motyvuojant, kad rajonų savivaldybės neatitinkame kažkokių kriterijų, kad per mažai gyventojų, kad nesuteikiame kažkokių paslaugų. Toks požiūris turėtų keistis. Tiek Vilniuje, tiek Panevėžyje, tiek Biržuose gyvena tokie pat žmonės, todėl viešųjų paslaugų prieinamumas neturėtų priklausyti nuo žmogaus gyvenamosios vietos. Dabar rajonuose viešųjų paslaugų galimybės vis labiau mažinamos. Nesuprantama, kai Registrų centras atsisako teikti paslaugas, nes neturi darbuotojų, nors savivaldybė jam suteikia jų darbui tinkamas patalpas, pritaikytas ir neįgaliesiems. Tokio požiūrio į regionus neturėtų būti“, – pažymi Kęstutis Knizikevičius.



Ramūno Godeliausko (dešinėje) teigimu, kol kas ekonomiškai nenaudinga pirkti ir elektra ar vandeniliu varomų autobusus.





Kęstutis Knizikevičius (antras iš dešinės): „Tiek Vilniuje, tiek Panevėžyje, tiek Biržuose gyvena tokie pat žmonės, todėl viešųjų paslaugų prieinamumas neturėtų priklausyti nuo žmogaus gyvenamosios vietos“.

## **GINTAUTAS GEGUŽINSKAS, Pasvalio rajono savivaldybės meras**

„Šviesios ateities tikimės, – pajuokauja Gintautas Gegužinskas, pasiteiravęs apie savivaldybių lūkesčius dėl regioninės politikos. – Visos valdžios, nepaisant, kokios politinės jėgos ją sudaro, kalba apie regioninę politiką. Klausimas, kiek daroma. Man ištis įdomu, kaip plėtosis Prezidento iniciatyva dėl Regionų ministerijos. Ar ji atsiras, ar neatsiras? Mano supratimu, įkūrus ministeriją regioninei politikai būtų skiriamas didesnis dėmesys. Vidaus reikalų ministerijoje regionų klausimais rūpinosi vienintelis žmogus – viceministras Arnoldas Abramavičius. Vienam žmogui surasti ryšį su kitomis ministerijomis ištis buvo sudėtinga“.

## **PETRAS LUOMANAS, Panevėžio miesto mero pareigas einantis savivaldybės tarybos narys**

„Nesuprantu, kodėl nepasitikima savivalda. Meras su administracijos darbuotojais geriau gali nuspręsti, kur paramos lėšas panaudoti, nes jie mato vietos poreikius. Pakaktų nurodyti kryptis, bet ne, dabar imperatyviai nurodoma, kad lėšas galima naudoti čia ir tik čia. Vyriausybėje, bent jau baigiančioje kadenciją, dirba daug nepatyrusių ministrų, kuriems vadovaujant priimami savivaldai nenaudingi sprendimai. Reikalingas didesnis pasitikėjimas savivalda, nes joje dirbantys žmonės turi nemenką patirtį, jie gerai pažįsta regioną. Kas gali geriau žinoti tos vietovės poreikius: žmonės, dirbantys vietoje ar Vilniuje? Be to, kiekviena savivaldybė specifinė ir tai dar labiau stiprina didesnio pasitikėjimo poreikį“, – teigia Petras Luomanas, kuris lapkričio 12 d. patvirtintas plėtros tarybos kolegijos nariu.

Lapkričio 4 d. Panevėžio miesto savivaldybės taryba Petrą Luomaną paskyrė laikinuoju miesto savivaldybės meru.

„Dabar sudėtingas laikotarpis, nes ateina biudžeto svarstymas. Savivaldybės paklodė nėra didelė, o kiekvienas nori ją į savo pusę patempti. Lūkesčiai, kiek galima, reikia suderinti“, – apie pirmąjį darbo meru mėnesį kalba

Petras Luomanas ir priduria, kad sėkmingai dirbti šiose pareigose jam padeda ankstesnė patirtis. 12 metų dirbo vicemeru. Tekdavo pavaduoti ir merą. Praverčia ir patirtis, įgyta būnant Seimo nariu.

Tad, pasak pašnekovo, savivaldybės vadovo pasikeitimas nesukėlė neigiamų pasekmių: projektai vykdomi, suburta kompetentinga komanda, administracijoje dirba aktyvūs ir veržlūs specialistai.

„Tačiau, mano manymu, daug painiavos įnešė Vietos savivaldos įstatymo pataisos, kurios merą padaro ir renkamosios, ir vykdančiosios valdžios atstovu. Merui perkeliama darbai, kuriuos anksčiau atlikdavo administracijos direktorius. Nemanau, kad tai tinkamas sprendimas. Anksčiau buvo aiškiau ir geriau“, – mano Petras Luomanas.

## **KRISTINA UDRIENĖ, Panevėžio regiono plėtros tarybos administracijos direktorė**

Įgyvendinant 2024–2029 m. Panevėžio regiono funkcinės zonos strategiją, verslo steigimo ir plėtros skatinimo srityje bus parengta ir įgyvendinama visą regioną apimanti investicinio potencialo skatinimo programa, o įdiegtos išmaniosios technologijos leis teikti viešąsias paslaugas verslui „vieno langelio“ principu.

Turizmo srityje, investavus į lankytinų vietų prieinamumo didinimą, bus sukurti ir vietos bei užsienio turistams siūlomi skirtingi Panevėžio regiono identitetą reprezentuojantys maršrutai ir jų vertės pasiūlymai. Tarkime, pasirinkus sakralinio paveldo maršrutą, bus nurodyti ne tik lankytini objektai, išsidėstę visose regiono savivaldybių teritorijoje, bet ir šalia jų esančios nakvynės vietos, maitinimo įstaigos bei kitos galimos gauti ir lankytojams patrauklios paslaugos. Taip pat bus aktyviai viešinamas Panevėžio regiono, o ne atskirų savivaldybių ar įstaigų turistinis identitetas.

Dar viena, kelias regiono savivaldybes jungiančia viešąja paslauga, taps judumo prieinamumo ir viešojo transporto paslaugos. Prie Panevėžio miesto kokybiškos keleivių vežimo ir aptarnavimo sistemos jungiasi Panevėžio ir

Pasvalio rajonų savivaldybės, kuriose vietinio susisiekimo maršrutuose bus įdiegtas e. bilietas, o keleivių vežimo paslaugą administruos VŠĮ Panevėžio keleivinis transportas.

Taip pat bendra judumo paslauga Rokiškio, Kupiškio, Pasvalio, Biržų ir Panevėžio rajono gyventojams bus teikiama įkūrus skambučių centrą: gyventojai, galintys naudotis judumo paslauga, skambučių centre rezervavę datą, laiką ir vykimo tašką, bus paimti nuo namų, nuvežti į reikiamą vietą ir saugiai parvežti į namus. Lyderystės šioje srityje ėmėsi Rokiškio rajono savivaldybė.

Atliekų tvarkymo paslaugų srityje numatoma įgyvendinti kelis reikšmingus projektus, kuriuos vykdys Regioninis atliekų tvarkymo centras, bendradarbiaudamas su visomis Panevėžio regiono savivaldybėmis. Planuojama įrengti ir plėsti didžiagabaričių atliekų aikšteles, sukurti punktus perdirbimui tinkamų atliekų surinkimui bei įrengti konteinerių aikšteles arba išdalinti konteinerius gyventojams. Taip pat bus vykdoma plati komunikacinė kampanija, siekiant skatinti tinkamą atliekų tvarkymą ir rūšiavimą.



Po posėdžio regiono tarybos nariams pristatyta Panevėžio kolegijos veiklos strateginė kryptis.

# TIKIMĖS RYŽTINGŲ PERMAINŲ

Justė BRIGĖ

**„Per trisdešimt darbo savivaldoje metų prisiklausiau labai daug kalbų apie būtinybę keisti regioninę politiką, bet kaip tų pokyčių nesulaukiame, taip nesulaukiame. Gal šios kadencijos Seimo nariai supras, kad valstybę sudaro regionai ir pakeis požiūrį“, – svarsto Panevėžio rajono savivaldybės meras Antanas Pocius.**

## MINISTERIJŲ BIUROKRATIJA

Daug kalbėta, daug žadėta ir daug lūkesčių puoselėta dėl regionų plėtrai skiriamų ES paramos lėšų. „Duotų tuos pinigus regionų plėtrai taryboms, mes be jokių problemų juos paskirstytume regiono problemoms spręsti. Bet ne, pridėda įvairiausių saugiklių, reikalavimų, finansavimui tinkamų ir netinkamų išlaidų. Panevėžio rajono savivaldybė esame suplanavę pasinaudodami regionų plėtrai skirtomis lėšomis pastatyti vaikų darželį ir matau, kad prie netinkamų išlaidų įrašytas privažiuojamojo keliuko iki darželio tiesimas ir automobilių stovėjimo aikštelės įrengimas. Sakykite, kaip be keliuko pasiekti darželį? Dar keisčiau atrodo, kai tarp netinkamų išlaidų atsiranda direktoriaus kabineto įrengimas. Kaip darželis veiks be vadovo? Ir nors darželio statybos projekto finansavimo iš regionų plėtrai skirtų lėšų intensyvumas 80 proc., realiai savivaldybės indėlis pasidaro ne 20 proc., bet dvigubai didesnis. Ir niekaip nepavyksta Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos įtikinti, kad toks tinkamų ir netinkamų išlaidų sugrupavimas apsunkina savivaldybei įgyvendinti svarbius projektus. Su lėšų skolinimusi tas pats: tai gali skolintis, tai negali. Ką jau bekalbėti apie vandentvarkos projektus. Kadangi yra didžiulis šiai sričiai skirtų lėšų poreikis, Aplinkos ministerija paramos intensyvumą sumažino iki 50 proc. Aplinkos ministro klausiu: „Norite ar ne, kad kaime būtų įrengtas vandentiekis, nuotekų surinkimo tinklai?“ Sako: „Noriu“. Aiškina, kad taip rekomendavo Europos Komisija, tik ar tikrai taip?“

Pasak mero, daugiau negu keistai atrodo ir sprendimas miestuose ir miesteliuose esančios valstybės žemės disponavimo teisę perduoti savivaldybėms. Jei savivaldybė nori išnuomoti žemės plotą, ji vis tiek turi susiderinti su Nacionaline žemės tarnyba (NŽT). „Panevėžio rajone yra Ramygalos miestas. Per tris dešimtmečius jame gal kokie trys namai pastatyti, o savivaldybei rekomenduojama suformuoti sklypus ir juos pardavinėti. Tai nemažos išlaidos savivaldybei, o nauda daugiau negu abejotina. Didiesiems miestams toks būdas tinkamas. Ten sklypus labai greitai išparduotų, o Ramygaloje? Mūsų rajone daugiausia statybų vyksta arčiau Panevėžio miesto, bet ten – kaimo žemė ir visus klausimus sprendžia NŽT“.

## BŪTINA REVIZIJA

„O kokios valstybės biudžeto panaudojimo tradicijos yra susiformavusios? Kaip mums sakė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje yra bene 35 kategorijos įvairių paramų. Ar tikrai tiek jų reikia? Teigiama, kad didesniems mokytojų atlyginimams nėra pinigų, bet kiek švietimo sistemoje prikurtą programų, programyčių, agentūrų ir įvairių tarnybų. Visam tam reikalingos nemažos lėšos, tik kokia jų grąža? Ir su atlyginimų didinimu. Padidina vienai kategorijai, po mėnesio kitai, paskui sunku ir susiorientuoti, kiek mokytojas uždirba. Visiškai išbalansuota švietimo sistema, – svarsto pašnekovas ir užsimena apie sukurtą beprasmiško laiko gaišinimo tradiciją. – Praėjusiame tarybos posėdyje svarstėme apie 60 klausimų ir beveik pusė jų buvo susiję su balsavimo tvarka. Niekalui gaištamas laikas. Jei keičiamas Vietos savivaldos įstatymas, reikėtų jį gerai išnagrinėti ir vienu ypu padaryti reikalingus pakeitimus. Dabartinė įstatymų koregavimo tvarka neretai tik painiavos įneša. Sistema visiškai išderinta“.

Antanas Pocius pabrėžia, kad labai tikisi, jog ryžtingų permainų imsis naujos kadencijos Seimas ir nebus tęsiamos viską išbalansuojančios valdymo tradicijos, kai prarandamas ir laikas, priimant krūvą be jokios sistemos pateikimų teisės aktų, ir lėšos, kai dėl centrinės valdžios sprendimų jos leidžiamos ten, kur nereikia.

## METŲ IŠŠŪKIAI IR REZULTATAI

Mero teigimu, imantis su statybomis susijusių projektų, savivaldybei tenka susidurti su projektavimo problema. „Velžyje planuojame statyti 3 milijonų eurų vertės objektą, bet vis negalime užbaigti projektavimo darbų. Labai prastai, kad iš viešųjų pirkimų konkurso negalima išbraukti dalyvių, dėl kurių anksčiau turėta problemų. Kyla grėsmė, kad dėl projektuotojų darbo labai įstrigsime su šia statyba. Žinoma, yra galimybė nutraukti sutartį su šiuo projektuotoju, bet jei jie kreipsis į teismą, darbai įstrigs keleriems metams“, – rūpesčiais dalijasi meras ir pasiguodžia, kad su projektuotojais problemų kyla visoje Lietuvoje. Ir tai nesuję su finansavimu.

Nepaisant įvairių trukdžių, darbai iriasi į priekį. Panevėžio rajono savivaldybės adminis-



Panevėžio rajono savivaldybės meras Antanas Pocius.

traciniame pastate baigiama sutvarkyti posėdžių salė, įrengiamas liftas. Daugelyje rajono miestelių ir gyvenviečių sutvarkytas gatvių apšvietimas. „Pakeitus paprastas lempas į ledines, šiemet pirmą kartą gatvės apšviečiamos visą naktį. Anksčiau šviesa degdavo tik iki 22–23 valandos. Dabar, kaip teigia patys gyventojai, ir vėliau vakare galima po miestelių ar gyvenvietę pasivaikščioti, pasportuoti treniruoklių aikštelėje“, – rezultatais pasidžiaugia meras.

Pakeista ir atvykimo į darbą kompensavimo tvarka. Anksčiau didesnė kompensacija buvo mokama mokytojams, dabar visi – tiek švietimo, tiek kultūros, tiek socialinės apsaugos darbuotojai gauna vienodas kelionės į darbą ir iš jo į namus kompensacijas.

Rajoną aplankė ir įkurtuvių džiaugsmas – Panevėžio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Berniūnų skyrius įsikūrė naujame pastate. „Iki tol biblioteka buvo įsikūrusi buvusios mokyklos pastate. Jį privatizavus su savininku buvo pasirašyta bibliotekai reikalingų patalpų nuomos sutartis, bet vėliau savininkas šią sutartį nutraukė. Nusprendėme pastatyti modulinį pastatą ir spalio mėnesį biblioteka įsikūrė naujame pastate, – metų darbus apžvelgia meras, o pasiteiravus, ar ne naudingiau būtų buvę skyrių uždaryti, tvirtai pareiškia. – Kol aš esu rajono meras, bibliotekos nebus uždarinėjamos, bet jos neturi apsiriboti vien knygų išdavimu. Jos turi prisidėti prie bendruomenių kultūrinio gyvenimo. Neretame rajono kaime biblioteka yra vienintelė kultūros įstaiga ir labai džiugu, kad daugelis jų rengia ir įvairius susitikimus, ir parodas, ir kitus renginius“.





## ŠIAULIAI DIKTUOJA TEMPĄ: DAUGIAUSIAI SUDARYTŲ SUTARČIŲ IR PATEIKTŲ PARAIŠKŲ DĖL REGIONINIŲ ES PROJEKTŲ LIETUVOJE

Alaina BOŠĖ

**Šiaulių mieste įvykęs Šiaulių regiono plėtros tarybos Kolegijos susitikimas su Centrinės projektų valdymo agentūros (CPVA) vadovais išryškino šio regiono sėkmę siekiant pasinaudoti viešosiomis investicijomis, kurios skiriamos ekonominės ir socialinės plėtros projektams. Susitikimo metu džiaugtasi, kad Šiaulių regionas išsiskiria kaip lyderis tarp dešimties Lietuvos regionų, sparčiausiai besiruošiantis ir naudojantis ES regioninio planavimo lėšas.**

Svečiai pristatė 2021–2027 metų ES investicijų programos įgyvendinimo regionuose statistiką. Šiaulių regionas buvo įvardintas kaip vienas iš lyderių pagal paskelbtų kvietimų ir pasirašytų sutarčių projektams skaičius. Svečiai pasidžiaugė, kad projektų įgyvendinimo planai parengti pakankamai kokybiškai, atsižvelgiant į gairių reikalavimus pateikti visi reikalingi vertinimui dokumentai.

„Šiaulių regionas – tikras pirmūnas: esate paskelbę daugiausiai kvietimų, pasirašę sutarčių už 46 mln. eurų, suplanavę kvietimų už 176 mln. eurų ir čia tik Europos Sąjungos investicinių fondų dalis, be nuosavo savivaldybių prisidėjimo“, – pradėjusi susitikimą pasidžiaugė CPVA direktoriaus pavaduotoja Jūratė Lepardinienė.

Šiaulių regioną sudaro septynios savivaldybės: Šiaulių miesto, Šiaulių rajono, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio ir Akmenės. Tarp jų Šiaulių miesto savivaldybė demonstruoja išskirtinį efektyvumą: viso pateikusi ir ruošdama 9 ES projektų finansavimo sutartis ir taip pasiekdama net 70,4 proc. ES lėšų kontraktavimą. Šis rodiklis atspindi gebėjimą planuoti bei įgyvendinti projektus, prisidedančius prie miesto infrastruktūros gerinimo, socialinių paslaugų plėtros ir ekonominio augimo.

„Iš 118 regiono projektų spalio 31 d. duomenimis vertinimui CPVA pateikti 42 projektų įgyvendinimo planai, iš jų 19 projektų jau pasirašyta arba rengiama sutartis. Čia ryškus lyderis – Šiaulių miesto savivaldybė, pagal sutartis jau „įdarbinusi“ per 70 procentų turimų ES lėšų. Džiugu, kad Šiauliai lyderiauja tarp 60 savivaldybių pagal pradėtus įgyvendinti projektus“, – kalbėjo Šiaulių regiono plėtros tarybos administracijos direktorius Viktoras Strups.

Tikslas – pažangi Lietuva, kurioje galėtumėte matyti vis mažesnę atotrūkį tarp regionų Šiaulių miesto meras Artūras Visockas pasidalyti patirtimi, kai nemažai projektų buvo derinami iš anksto, dar nesulaukus kvietimo teikti projektų įgyvendinimo planus. Jis paragina ir kitas savivaldybes anksti projektų rengimą.

„Šiauliai jau ne kartą įrodė, kad geba efektyviai dirbti. Šis nuoseklus darbas ir atneša realius pokyčius gyventojams. Tikime, kad mūsų efektyvumas gali tapti pavyzdžiu kitoms savivaldybėms ir esame pasiryžę ne tik toliau vystyti Saulės miestą, bet ir dalytis gerąja patirtimi su kitais regionais. Juk mūsų visų tikslas – pažangi Lietuva, kurioje galėtumėte matyti vis mažesnę atotrūkį tarp regionų“, – kalbėjo Šiaulių miesto meras Artūras Visockas.

Šiaulių miesto savivaldybė bendrai su ES finansuoja įvairius projektus, orientuotus į ilgalaikę naudą miestui. Šiuo metu savivaldybė yra sudariusi sutartis dėl šių projektų:

- ♦ vientiso dviračių takų tinklo kūrimas integruojant bevariklį transportą į bendrą transporto sistemą;
- ♦ ikimokyklinio ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas Šiaulių miesto savivaldybėje;
- ♦ Šiaulių miesto „Romuvos“, Dainų ir Salduvės progimnazijų bei Didždvario ir Lieporių gimnazijų lauko infrastruktūros atnaujinimas, pritaikymas ugdymo poreikiams ir funkcionalumo didinimas;
- ♦ tankiai apgyvendintos Šiaulių miesto urbanizuotos teritorijos atgaivinimas, žalinimas ir funkcionalumo didinimas;
- ♦ edukacinių erdvių įrengimas Šiaulių miesto ugdymo įstaigose, vystant visos dienos mokyklos veiklas;
- ♦ eismo saugos gerinimas Šiaulių mieste, šalinant juodąsias dėmes;

### SOCIALINIO BŪSTO FONDO PLĖTRA ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖJE

Pasiektas rezultatas rodo, kad Šiaulių miestas lyderiauja ne tik savo regione, bet ir nacionaliniu mastu, taip siekdamas mažinti atotrūkį tarp regionų. Sėkmingas bei ankstyvas Šiaulių investicinių projektų strateginis planavimas, finansavimui reikalingų dokumentų savalaikis parengimas ir nuosekli investicijų įgyvendinimo kontrolė reikšmingai prisideda prie visuomenės gyvenimo kokybės gerinimo.



CPVA direktoriaus pavaduotoja Jūratė Lepardinienė: „Šiaulių regionas – tikras pirmūnas: esate paskelbę daugiausiai kvietimų“.



„Šiaulių miesto savivaldybė, pagal sutartis jau „įdarbinusi“ per 70 procentų turimų ES lėšų“, – kalbėjo Šiaulių regiono plėtros tarybos administracijos direktorius Viktoras Strups.



Šiaulių miesto savivaldybės meras Artūras Visockas: „Šiauliai jau ne kartą įrodė, kad geba efektyviai dirbti. Esame pasiryžę dalytis gerąja patirtimi su kitais regionais“.

## PASKIRTI LAIKINIEJI SAVIVALDYBIŲ MERAI

### Jonavos rajono savivaldybės meras POVILAS BEIŠYS

Jonavos rajono savivaldybės taryba laikinuoju rajono meru paskyrė tarybos narį Povilą Beišį. Jo kandidatūrai pritarė 20 tarybos narių, du tarybos nariai balsuodami susilaukė. P. Beišio kandidatūrą laikinai eiti mero pareigas pasiūlė didžiausia taryboje Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija.

Išrinktas laikinuoju meru P. Beišys žadėjo tęsti savivaldybės vykdomus projektus ir darbus Jonavos rajone.

„Kaip žinia, verslo įmonės yra gavusios didelę paramą plėtrai Jonavos rajone, todėl tęsime mūsų verslo parko įrengimo darbus Venecijos kaime, kad verslai galėtų čia kurti naujas darbo vietas jonaviečiams.

Mieste vyksta gatvių renovacija, projektuojamas futbolo maniežas. Visi šie projektai tęsis ir bus pradedami nauji, kuriuos planuojame su ta pačia komanda, todėl didelių permainų kadencijos viduryje savivaldybėje neturėtų būti“, – sakė laikinasis rajono meras P. Beišys.

Buvęs Jonavos miesto seniūnas, UAB „Jonavos paslaugos“ direktoriaus pavaduotojas ir savivaldybės vicemeras P. Beišys pastaruoju metu ėjo mero patarėjo pareigas. Praėjusiais metais jis buvo išrinktas į rajono tarybą.

Vilniaus Gedimino technikos universitete P. Beišys yra įgijęs bioinžinerijos bakalaurą laipsnį, Kauno technologijos universitete baigęs Aplinkos inžinerijos instituto magistro studijų programą „Darnus valdymas ir gamyba“. Gimęs 1986 07 04.

### Joniškio rajono savivaldybės meras GEDIMINAS ČEPULIS

Nuo lapkričio 14 d. laikinai mero pareigas eina Gediminas Čepulis, iki



kol Joniškio rajono rinkimų apygardoje įvyks nauji tiesioginiai mero rinkimai.

2024 m. spalio 31 d. Joniškio rajono savivaldybės taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, paskyrė Joniškio rajono savivaldybės tarybos narį Gediminą Čepulį laikinai eiti savivaldybės mero pareigas. G. Čepulis laikinai pakeitė Vitalijų Gailių, kuris 2024 m. spalio 13 d. daugiamandatėje apygardoje buvo išrinktas į LR Seimą.

G. Čepulis 2011–2019 m. buvo Joniškio rajono savivaldybės meru. Gimęs 1963 08 08, statybos inžinierius, Liberalų sąjungos atstovas.

### Panevėžio miesto meras PETRAS LUOMANAS

Panevėžio miesto savivaldybės taryba laikinuoju miesto meru paskyrė tarybos narį Petrą Luomaną. Jo kandidatūrai pritarė 23 tarybos nariai iš 26. P. Luomano kandidatūrą laikinai eiti mero pareigas pasiūlė politinis komitetas „Atsinaujinančiam Panevėžiui“.

76-erių metų politikas P. Luomanas yra Lietuvos politinių kalinių, tremtinių ir Krikščionių sąjungos grupės pirmininkas, Panevėžio miesto tarybos Švietimo, mokslo ir jaunimo reikalų komiteto narys.

P. Luomanas tarybos nariu renkamas nuo 1995 metų. Nuo 1997 iki 2000 m., nuo 2023 iki 2028 m. buvo Panevėžio miesto savivaldybės mero pavaduotojas. 2008 metais buvo išrinktas vienai kadencijai į LR Seimą. 2013–2015 m. ėjo Panevėžio miesto savivaldybės mero patarėjo pareigas, o nuo 2015 iki 2019 m. vėl tapo Panevėžio miesto savivaldybės mero pavaduotoju.

Panevėžietis P. Luomanas mero pareigose laikinai pakeitė Rytį Mykolą Račkauską, kurio mandatas panaikintas teismo sprendimu. Tarybos narys mero pareigas laikinai eis, kol Panevėžyje bus surengti nauji tiesioginiai mero rinkimai. Gimęs 1948 05 30, Kultūros, švietimo darbuotojas, etikos mokytojas.





# NERINGOS 587-AS GIMTADIENIS. PIRMIEJI BENDRUOMENĖS ŠVYTURIAI



Pirmieji Neringos Švyturiai su meru Dariumi Jasaičiu ir vicemeru Narūnu Lendraičiu (dešinėje).

*Gerbiami Neringos gyventojai,  
kurorto svečiai,*

*Išlikime drąsūs ir kūrybingi  
švęsdami Neringos sukaktį.  
Vieningi ir gebantys džiaugtis  
savo ir kitų pasiekimais.  
Alksnynės viensėdis,  
Juodkrantė, Pervalka, Preila ir  
Nida – Kuršių nerijos pusiasalį  
puošiantys brangakmeniai,  
kuriems didžiausia vertę  
kuria jų bendruomenės, jų  
gyventojai – Jūs, brangūs  
neringiškiai ir ilgamečiai  
kurorto svečiai.*

*Gimtadienis – puiki proga švęsti.  
Švęskime garsiai ir nuotaikingai.  
Išsiskirkime savo svetingumu,  
nuoširdumu ir bendryste.*

*Tvirtos sveikatos, plačių šypsenų.  
Džiugių Neringos gimtadienio  
nuotaikų!*

*Neringos savivaldybės meras  
Darius Jasaitis.*

Lapkričio 11-ąją Neringa minėjo 587-ąją savo ištakų sukaktį. Šia proga Neringą ir jos bendruomenę sveikino Prezidentas Gitanas Nausėda ir Prezidentas, Neringos miesto garbės pilietis Valdas Adamkus, taip pat tuo metu buvusi Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen.

Gimtadienio proga nuo lapkričio 4 iki 30 d. neringiškių ir svečių laukė ir laukia nepamirštamasis lapkritis, kupinas nuotykių, kultūros renginių, koncertų, ir tradicinių šventės akcentų.

Minėdama 2024-uosius – Švyturių metus ir švęsdama 587-ąją savo ištakų sukaktį, Neringa išskirtinį dėmesį skyrė savo bendruomenės nariams, kurie savo buvimu, idėjomis ir iniciatyvomis praturtina kurorto bendruomenės gyvenimą. Įvertinus neringiškių siūlymus, tokiems asmenims buvo suteiktas Neringos bendruomenės švyturio vardas.

Neringos savivaldybės mero Dariaus Jasaičio teigimu, ne kartą buvo ieškota būdų, kaip būtų galima įprasminti įvairias, Neringai vertingas iniciatyvas ir tai, kad šiais metais minime Švyturių metus, paskatino švyturių ieškoti ir tarp žmonių.

„Neringa turtinga ne tik savo kraštovaizdžiu, bet ir žmonėmis, kuriems be galo svarbus šis kraštas, kurie prisideda prie to, kad gyventi ir ilsėtis čia būtų dar geriau ir Neringos legenda skambėtų dar garsiau. Geri ir gražūs darbai nelieka nepastebėti ir to įrodymas – net dešimt nominantų, kurių kandidatūras teikė neringiškiečiai, taip tardami jiems „ačiū“, – teigia meras Darius Jasaitis.

Kandidatus nominacijoms galėjo teikti visi Neringos juridiniai bei fiziniai asmenys, gyvenamųjų vietovių bendruomenės. Įvertinus pateiktus siūlymus, laureatais nuspręsta paskelbti dešimt asmenų.

Lapkričio 16 d. Neringos savivaldybės mero padėkos kartu su jas lydintiu nominacijos simboliu įteiktos Nidos bendruomenės namuose vykusio šventinio koncerto „Švyturiai ir švyturiškai“ metu. Neringos savivaldybės merui Dariui Jasaičiui skelbiant, kam suteikiamas Neringos bendruomenės švyturio vardas, kiekvieną laureatą lydėjo garsios publikos ovacijos, taip patvirtindamos – kad visi šie žmonės – patys ryškiausi Neringos bendruomenės švyturiai.

**Neringos bendruomenės švyturiais paskelbti:**

**Rimvydas Adomavičius**, Nidos Marijos, Krikščionių Pagalbos parapijos klebonas, vice-dekanas už nenuilstamą darbą puoselėjant Neringos gyventojų dvasinę pilnatvę, nuoširdų indėlį atnaujinant Nidos Švč. Mergelės Marijos krikščionių pagalbos bažnyčią ir gražinant jos aplinką bei kultūrinę iniciatyvas ir aktyvų dalyvavimą bendruomeniniame Neringos gyvenime;

**Krister Sakari Castren**, Suomijos garbės konsulas, gamtininkas, ornitologas, už lyderystę puoselėjant gamtinį turizmą Neringoje, pasauliui pristatant Kuršių nerijos gamtos turtus ir pusiasalio paukščių įvairovę bei kultūrinio bendradarbiavimo skatinimą tarp Suomijos ir Lietuvos;





Neringos savivaldybės aikštė jau laukia Kalėdų.



Neringos meras Darius Jasaitis: „Geri ir gražūs darbai nelieka nepastebėti“.



„O mano Nida, o mano Neringa“ – dainavo autorė Reda Striškaitė ir Neringos meno kolektyvai.

**Daiva Gureckienė**, bendrosios praktikos slaugytoja, už pasišventimą savo profesijai ir beatodairišką, pasiaukojantį rūpestį Neringos gyventojų ir svečių sveikata;

**Tomas Jačionis**, Vilniaus Gedimino technikos universiteto lektorius, inžinierius, už Neringos jūrinės kultūros puoselėjimą ir istorinės atminties saugojimą inicijuojant Nidos istorinio švyturio žvalgomojusis archeologinius kasinėjimus, šio švyturio istorijai svarbių dokumentų paieškas Vokietijos valstybiniame archyve ir kitas iniciatyvas, populiarinančias švyturių technikos paveldą Neringoje ir Lietuvoje;

**Agnė Jankauskaitė**, Neringos gimnazijos pradinė klasių mokytoja, už gražią ir prasmingą iniciatyvą kartu su bendraminčiais Neringoje organizuojant šventų Velykų žaidimą;

**Oksana Kirpanova** už įkvepiantį pavyzdį telkiant sportuojančių neringiškių bendruomenę, organizuotas neatlygintinas treniruotes, aktyvų dalyvavimą miesto šventėse;

**Denisas Nikitenka**, žurnalistas, kraštotyrininkas, už iniciatyvą Neringoje ir Klaipėdoje 2024-uosius paskelbti Švyturių metais bei nenuilstamą ir reikšmingą darbą populiarinant Kuršių neriją ir jos išskirtinę visuotinę vertę;

**Irena Stakutienė** už ilgametę neatlygintą tarnystę, puoselėjant ir gražinant Nidos Švč. Mergelės Marijos krikščionių pagalbos bažnyčią;

**Gražina Starkuvienė**, kavinės „Nidos kuršis“ savininkė, už ilgametį indėlį puoselėjant Neringos kurortines tradicijas ir daugiau nei trisdešimt metų kartu su dukromis vystomą šeimos verslą, kuris prisideda prie kurorto sezoniškumo mažinimo, puošia Neringą įgyvendinamomis iniciatyvomis;

**Rūtai Tamulienė ir Karolis Tamulis** už bendruomeniškumo ir savanorystės skatinimą, kartu su bendraminčiais kuriant Juodkrantėje Velykų parką, kuris šiais metais Neringos gyventojus ir svečius džiugino jau ketvirtą kartą.

## KONKURSAS „IŠMANUSIS MIESTAS 11“ Kviečia

Neringa ypatingas kurortas, o jos savivaldybės teritorija – išskirtiniame gamtiniame kontekste ir yra saugoma UNESCO.

Tarp kopų ir pušų įsikūrusi Nida yra užkariavusi daugelio širdis – vasarą Nidoje netrūksta poilsiautojų, kurie mėgaujasi išskirtinio grožio. Nidoje fiksuojamas ir procentaliai didžiausias gyventojų prieaugis Lietuvoje. Taip pat žymiai pasikeitė ir padidėjo nekilnojamojo turto kainos.

Tačiau žiemą Nida, Juodkrantė, Preila ir Pervalka ištuštėja.

Neringos savivaldybė šiais metais užsibrėžė ambicingus tikslus, išlaikyti turizmo srautą visus metus. Galbūt Nida galėtų tapti kalėdiniu miesteliu, kuris galėtų lygiuotis su kitais, Kalėdų sostine tituluotais, Europos miestais? O

galbūt pasiūlyti gražiausią žiemos taką visoje Lietuvoje ar net Baltijos šalyse? Ar turėti įspūdingiausią slidinėjimo trasą Lietuvoje?

O gal Jūs turite idėjų, kas galėtų tapti nauju traukos objektu Neringoje? Dalyvaukite konkurse ir Jūsų idėjos gali tapti realybe jau kitąmet.

Kviečiame siūlyti sprendimus, kaip naujoms ambicijoms prikelti jau turimą Neringos infrastruktūrą.

Kūrybininkai, turizmo atstovai ar idėjininkai, teikite siūlymus kaip sumažinti skirtį tarp sezono ir šaltojo periodo bei išlaikyti lankytojų Neringoje srautą ištisus metus!

Šiais metais Neringos savivaldybė ir „Išmanusis miestas 11“ konkursas kviečia ieškoti sezoniškumo mažinimo Neringoje sprendimų.





# STATISTINIO SEIMO NARIO PORTRETAS

**XIV Seimo kadencijai oficialiai pradėjus darbą, Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) sudarė statistinį Seimo nario portretą pagal duomenis, kuriuos naujai išrinkti Seimo nariai VRK pateikė dar vasarą, kandidatuojami Seimo rinkimuose.**

Jei apibendrintume visų 2024–2028 kadencijos Seimo narių informaciją ir iš jų sukurtume vieną Seimo narį, išeitų, kad tai – beveik 51-erių metų amžiaus santuokoje gyvenantis vyras, turintis aukštąjį išsilavinimą, mokantis ne vieną užsienio kalbą, o jo turtas, vertybiniai popieriai ir piniginės lėšos siekia daugiau kaip 280 tūkst. eurų.

Seimo rinkimuose išrinktas 141 Seimo narys, keturi iš jų atsisakė dirbti Seime. Šių asmenų duomenys į statistinio kandidato portretą neįtraukti. Vietoje jų – keturių pagal kandidatų sąrašo eilę mandatą gavusių Seimo narių duomenys.

## Į SEIMĄ IŠRINKTAS 1 MERAS

Seimo nario mandato siekė 8 savivaldybių merai, tačiau rinkėjų sprendimu į parlamentą pateko tik vienas – Joniškių rajono savivaldybės meras Vitalijus Gailius, kuris iki darbo Seime pradžios jau paliko mero pareigas ir šioje savivaldybėje kitų metų pavasarį bus surengti pirmalaikiai mero rinkimai.

Perrinkimo dar vienai Seimo kadencijai siekė 128 praėjusios kadencijos Seimo nariai, tačiau rinkėjų balsai nulėmė, kad Seime lieka dirbti beveik pusė jų – 62.

Dar 28 Seimo nariai dėl darbo Seime jau paliko pareigas savivaldybių tarybose, į kurias buvo išrinkti. Juos įvairių Lietuvos miestų ir rajonų savivaldybėse pakeis pagal pasislinkusią kandidatų sąrašo eilę savivaldybės tarybos narių mandatus gavusių bendrapartiečių kolegos.

## PARLAMENTARIŲ MOTERŲ SKAIČIUS ŠIOJE KADENCIJOJE NESIKEIČIA

VRK duomenimis, Seimo nario mandatus turės 103 vyrai ir 38 moterys – lygiai tiek pat, kiek ir prieš ketverius metus, kai 2020 m. lapkritį darbą pradėjo praėjusios kadencijos Seimas.

VRK duomenimis, Seimo narių amžiaus vidurkis pirmojo naujos kadencijos posėdžio dieną yra 50 metų ir 7 mėnesiai. 2020 m. šis

vidurkis siekė 49,5 metų, 2016-aisiais – 51,6.

Didžioji dauguma Seimo narių yra 40–49 metų amžiaus grupėje (34,75 proc.). Daugiau kaip penktadalis (22,7 proc.) yra sulaukę 50–59 metų amžiaus. 20,6 proc. parlamentarų yra 60–69 metų amžiaus, 30–39 metų amžiaus grupėje yra 17 proc. Seimo narių. 3,5 proc. yra sulaukę 70 ir daugiau metų, o pačioje jauniausioje, 18–29 metų amžiaus grupėje yra vos 1,4 proc. parlamentarų.

Solidžiausio amžiaus Seimo narę savo gretose turi Lietuvos socialdemokratų partija. Tai – Birutė Vėsaitė, kuriai, vadovaujantis Konstitucija, teko garbė pradėti pirmąjį naujos kadencijos Seimo posėdį ir pirmininkauti jam iki kol buvo išrinktas Seimo pirmininkas. Nuo Nepriklausomybės atkūrimo pradžios ji yra antroji moteris, kuri pradėjo pirmąjį naujos Seimo kadencijos posėdį.

Jauniausias Seimo narys – politinės partijos „Nemuno aušra“ gretose esantis 28-erių Tadas Sadauskis.

## SEIME – 8 MILIJONIERIAI

VRK svetainėje publikuojamos išrinktų Seimo narių anketose yra ir jų turto bei pajamų deklaracijų išrašai.

Bendras visų į 2024–2028 metų kadencijos Seimo narių turtas siekia 39 mln. 524 tūkst. 028 eurus.

Padalinus bendrą 141 Seimo nario turto sumą, įskaitant privalomą registruoti turta, vertybinius popierius, meno kūrinius, juvelyrinius dirbinius ir pinigines lėšas, ir išvedus vidurkį, išeitų, kad vidutiniškai vienas Seimo narys disponuoja daugiau kaip 280 tūkst. eurų turto.

Turtingiausias Seimo narys yra politinės partijos „Nemuno aušra“ gretose dirbsiantis Dainoras Bradauskas. Kukliausias – savo turto ir pajamų deklaracijoje nulius deklaravęs parlamentarai – su Lietuvos socialdemokratų partija į Seimą išrinktas Ruslanas Baranovas.

VRK duomenimis, šiemet dėl Seimo nario mandatų varžėsi 25 milijonieriai, kurių kiek-

vieno privalomas deklaruoti turtas, vertybiniai popieriai, meno kūriniai, juvelyriniai dirbiniai ir piniginės lėšos viršija 1 mln. ir daugiau eurų.

Rinkėjų sprendimu į Seimą išrinkti 8. Po 2 – Lietuvos socialdemokratų ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų partijų gretose esantys nariai. Po vieną milijonierių, disponuojantį didesniu nei 1 mln. eurų turto, turi partija „Laisvė ir teisingumas“, Liberalų sąjūdis, „Nemuno Aušra“ ir Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai.

## KITA INFORMACIJA

Daugiau kaip 92 proc. arba 133 Seimo nariai VRK pateiktose savo biografinėse nurodė turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą. 5 pažymėjo, kad yra įgiję aukštąjį, 2 – aukštąjį neuniversitetinį, 1 – aukštesnįjį.

21 šios kadencijos Seimo narys nurodė turį mokslo daktaro laipsnį. 10 Seimo narių savo anketose įrašė mokantys 5 ir daugiau užsienio kalbų. Didžiausi poliglotai – Simonas Gentvilas ir Valdas Rakutis, jie abu nurodė įvairiais lygiais mokantys po 7 užsienio kalbas.

6 užsienio kalbomis susikalbėtų Žygimantas Pavilionis. Penkiomis kalbomis gali bendrauti Vaida Aleknavičienė, Linas Balsys, Dainoras Bradauskas, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Laurynas Šedvydis, Agnė Širinskienė ir Tomas Tomilinas.

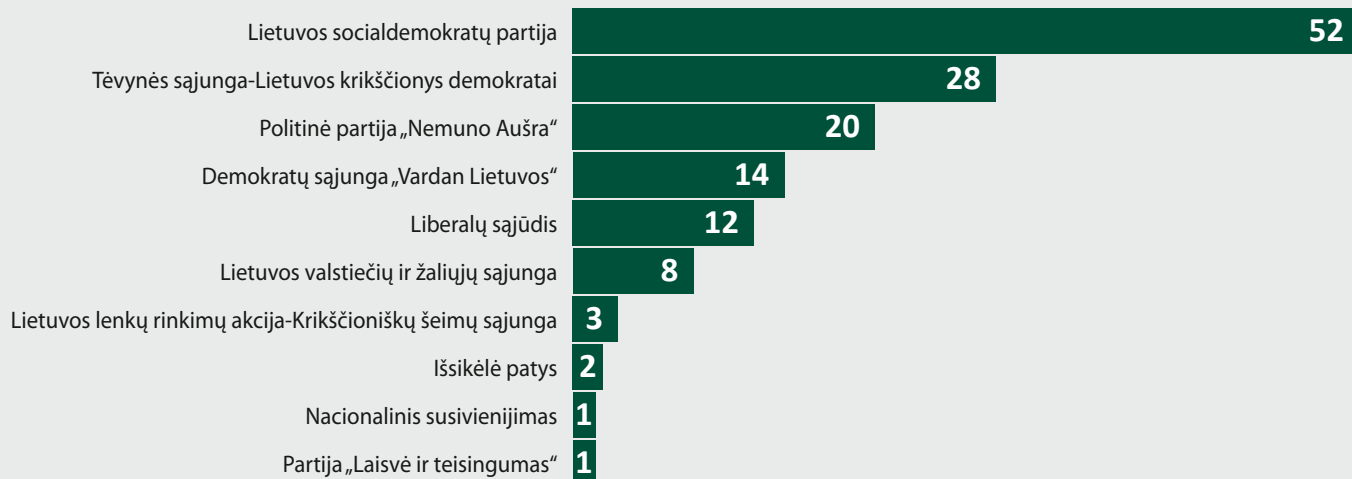
Daugiausia Seimo narių nurodė mokantys anglų (130), rusų (113), lenkų (40), vokiečių (31), prancūzų (22) kalbas. Keli Seimo nariai susikalbėtų ispaniškai (7), itališkai (6), latviškai, švediškai, ukrainietiškai, baltarusiškai ir lotyniškai (po 3), norvegiškai ir portugališkai (po 2). Atsirado po vieną Seimo narį, mokantį ir tokias kalbas kaip japonų, turkų, danų, rumunų ir jidiš.

Vienas Seimo narys – Antanas Nedzinskas rinkėjams pateiktoje savo biografijoje pripažino nemokantis nė vienos užsienio kalbos. Daugiau kaip 80 proc. arba 113 Seimo narių nurodė, kad yra susituokę. 5 deklaravo esantys partnerystėje. Nevedusių (netekėjusių) yra 14. 8 – išsiskyre, o 1 nurodė našlystės statusą.

2024–2028 Seimo kadencija darbą pradėjo 2024 m. lapkričio 14 dieną.

VRK inf.

# 2024 M. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ REZULTATAI



## LAPKRIČIO 14 D. SEIMO NARIO PRIESAIKĄ PRIĖMĖ IR ILGAMEČIAI SAVIVALDYBIŲ VADOVAI IR TARYBŲ NARIAI. JŲ TARPE:

**Vaida Aleknavičienė** – Joniškio rajono savivaldybės mero pavaduotoja;  
**Tadas Barauskas** – iki 2023 m. Rokiškio rajono savivaldybės mero pavaduotojas;  
**Kęstutis Bilius** – Kelmės rajono savivaldybės mero pavaduotojas;  
**Petras Dargis** – Šilalės rajono savivaldybės tarybos narys, iki 2021 m. mero patarėjas;  
**Arūnas Dudėnas** – Ukmergės rajono savivaldybės tarybos narys;  
**Vitalijus Gailius** – Joniškio rajono savivaldybės meras;  
**Ilona Gelažnikienė** – Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktorė;  
**Vytautas Grubliauskas** – Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, buvęs ilgametis miesto meras;  
**Darius Jakavičius** – Šakių rajono savivaldybės mero pavaduotojas;  
**Agnė Jakavičiūtė-Miliauskienė** – Telšių rajono savivaldybės mero pavaduotoja;  
**Eimantas Kirkutis** – Šiaulių rajono savivaldybės mero pavaduotojas;  
**Indrė Kižienė** – Ukmergės rajono savivaldybės tarybos narė;  
**Saulius Luščikas** – Radviliškio rajono savivaldybės tarybos narys;  
**Tomas Martinaitis** – Akmenės rajono savivaldybės mero pavaduotojas;  
**Alvydas Mockus** – Klaipėdos rajono Vėžaičių seniūnijos seniūnas;  
**Jaroslav Narkevič** – Trakų rajono savivaldybės tarybos narys;  
**Antanas Nedzinskas** – Trakų rajono savivaldybės tarybos narys;  
**Modesta Petrauskaitė** – Panevėžio rajono savivaldybės tarybos narė;  
**Karolis Podolskis** – Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius;  
**Raminta Popovienė** – Kauno rajono savivaldybės mero pavaduotoja;  
**Tadas Prajara** – Marijampolės savivaldybės tarybos narys;  
**Algimantas Radvila** – Kaišiadorių rajono savivaldybės mero pavaduotojas;  
**Tadas Sadauskis** – Šilalės rajono savivaldybės tarybos narys;  
**Vytautas Sinica** – Vilniaus miesto savivaldybės tarybos narys;  
**Rimantas Sinkevičius** – Jonavos rajono savivaldybės tarybos narys;  
**Vitalijus Šeršniovas** – iki 2023 m. Utenos rajono savivaldybės mero pavaduotojas;  
**Jurgita Šukevičienė** – Alytaus miesto savivaldybės mero pavaduotoja;  
**Šarūnas Šukevičius** – Kauno rajono savivaldybės administracijos direktorius;  
**Lina Šukytė Korsakė** – Klaipėdos miesto savivaldybės mero pavaduotoja;  
**Jevgenij Šuklin** – Visagino savivaldybės tarybos narys;  
**Violeta Turauskaitė** – Kretingos rajono savivaldybės tarybos narė;  
**Linas Urmanavičius** – Druskininkų savivaldybės mero pavaduotojas;  
**Lilija Vaitiekūnienė** – Biržų rajono savivaldybės mero patarėja;  
**Jūratė Zailskienė** – Prienų rajono savivaldybės mero pavaduotoja;  
**Artūras Zuokas** – Vilniaus savivaldybės tarybos narys;  
**Daiva Žebeliene** – Šilutės rajono savivaldybės mero pavaduotoja.

Lapkričio 19 d., prisiekė keturi Seimo nariai, pakeitę mandatų atsisakiusius politikus: Rimas Jonas Jankūnas, Vytautas Juozapaitis, Rūta Miliūtė ir Paulius Visockas Kauno rajono mero pavaduotojas.

Jie užims Konstitucijoje nustatyta tvarka Seimo nario priesaikos nedavusius Viliją Blinkėvičiūtę, Gabrielių Landsbergį, Virginijų Sinkevičių ir Aurelijų Verygą, kurie lapkričio 14 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu pripažinti kaip netekę Seimo nario mandato.

Seime dirbs visi 141 šios kadencijos parlamentaras.

2025 m. kovo 16 d. vyks pirmalaikiai Jonavos ir Joniškio rajonų bei Panevėžio miesto savivaldybių merų rinkimai.

*Parengta pagal VRK inf.*

Sveikiname ir linkime sėkmės.

SŽ redakcija





# VILNIUS TITULUOTAS EUROPOS KALĖDŲ SOSTINĖ 2025

Europos Parlamento įsteigto Kalėdinių miestų tinklo rengiamuose apdovanojimuose Vilnius tituluotas Europos Kalėdų sostine 2025. Sprendimą priėmusi tarptautinė apdovanojimų komisija išskyrė Vilniaus atsidavimą puoselėjant šventinę dvasią ir gyre miesto gebėjimą nepriekaištingai sujungti Kalėdų tradicijas su naujovėmis.

„Šis prestižinis įvertinimas įtvirtino ypatingą dešimtmečius Vilniuje kuriamų ir puoselėjamų Kalėdų laikotarpio tradicijų, renginių ir pramogų reikšmę tiek miestiečiams, tiek sostinės svečiams. Siekiame, kad kiekvienas artėjant Kalėdoms mieste jaustųsi jaukiai, čia rastų ne tik unikalias dovanas, išskirtines patirtis, bet ir sau primintiniausią būdą švęsti Kalėdas, mėgautis jų dvasia. Džiaugiamės, kad mūsų pastangas skatinti bendrystę, išlaikyti tradicijas ir joms kasmet įpūsti vis naujų spalvų, įvertino ir tarptautinė apdovanojimų komisija“, – sakė Vilniaus miesto vicemerė Simona Bieliūnė.

Apdovanojimų komisijai didžiulį įspūdį paliko kasmet šventiškai pasipuošiantis Vilniaus senamiestis, kuris yra įtrauktas ir į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą, bendruomeniškumą skatinančios iniciatyvos, tvarūs ir inovatyvūs sprendimai.

„Toks dėmesys Vilniui tik patvirtina, kad esame viena ikoniškiausių kalėdinių krypčių. Sostinės eglė jau keletą metų iš eilės atsiranda užsienio žiniasklaidos ir kelionių organizatorių akiratyje, o jos puošimo tradiciją „National Geographic TV“ netgi įtraukė tarp įdomiausių. Jei šventiniu laikotarpiu Vilnių aplanko apie 100 tūkst. turistų, tikiu, kad Europos Kalėdų sostinę norės atrasti dar daugiau svečių iš viso pasaulio“, – teigia „Go Vilnius“ vadovė Dovilė Aleksandravičienė.

Drauge su Vilniumi, Europos Kalėdų miestu 2025 išrinktas Celė miestas (Slovėnija), miesteliu – Noja (Ispanija). Šiemet šie prestižiniai titulai atitinkamai priklauso Brno miestui (Čekija), Voterfordui (Airija) ir Almansai (Ispanija).

Kalėdinių miestų tinklas (angl. Christmas Cities Network) skatina kultūrinės, socialinės ir ekonominės Kalėdų švenčių vertybes visoje Europoje.

Gražiausių metų švenčių laukimo pradžią Vilniuje skelbs jau lapkričio 29 d., vakare Katedros aikštėje iškilmingai žiebiama natūrali Kalėdų eglė. Papuoštą eglutę Katedros aikštėje bus galima aplankyti iki sausio 6 d. (imtina). Keturi advento sekmadienius iš eilės, nuo gruodžio 1 d. iki 22 d., vyks nemokami šventiniai koncertai Prezidentūros rūmų kieme. Pasirodymus vilniečiams ir miesto svečiams dovanos per 250 Lietuvos choristų bei Vokietijos karinis orkestras. Kalėdiškai papuoštas Prezidento rūmų vidinis kiemas ir istorinis parkas lankytojams atviras bus nuo lapkričio 27 d. iki sausio 7 d.

Komunikacijos skyriaus inf.

## KELK BURES Į KLAIPĖDOS RAJONĄ – Į GARGŽDUS



GRUODŽIO 06 | 18.00

# KALĖDŲ UPĖ

*Kelk Kalėdų bure - nerke į stebuklų upę!*

18.45  
LEDO ČIUOŽYKLOS ATIDARYMAS

19.00 - 21.00  
KALĖDŲ SENELIO REZIDENCIJA

NUO 19.00  
KALĖDINIS TRAUKINUKAS

18.00  
KALĖDŲ EGLĖS ŽIEBIMAS

NUO 18.00  
KALĖDŲ MIESTELIS

KLONAVIMO TURTAS

Bandą

GA

KLONAVIMO TURTAS